

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY (MPP)

ŠKOLNÍ ROK 2024/2025

1 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název a adresa školy, pro kterou platí tento MPP	Základní škola a Mateřská škola Kostomlaty pod Milešovkou, příspěvková organizace
Jméno a příjmení ředitele	Ing. Petr Martínek
Telefon na ředitele	417871037
E-mail na ředitele	zs.kostomlaty@cmail.cz

Jméno a příjmení školního metodika prevence	Ing. Lucie Pagová
Telefon	417871037
E-mail	LucieOndrusova@seznam.cz

Jméno a příjmení výchovného poradce	Miluše Dudová
Telefon	417871037
E-mail	miluse.dudova@seznam.cz

	Počet tříd	Počet žáků/studentů
ZŠ - I stupeň	5	91
ZŠ - II. stupeň	4	55
Celkem	9	146

Obsah

1	ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE	1
2	ÚVOD	3
3	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY A JEJÍ VNITŘNÍ A VNĚJŠÍ ZDROJE	3
3.1	Charakteristika školy	3
3.2	Informace od pedagogů.....	4
3.3	Informace od rodičů.....	4
3.4	Informace od žáků	4
3.5	Vnitřní informační zdroje	5
3.6	Personální zajištění-ŠMP, preventivní tým.....	6
3.7	Vnější zdroje	9
4	HODNOCENÍ PREVENTIVNÍHO PROGRAMU UPLYNULÉHO ŠKOLNÍCH ROKU 2023/2024	9
5	CÍLE VYPLÝVAJÍCÍ Z HODNOCENÍ MINULÉHO ŠR	11
6	PREVENTIVNÍ PROGRAM	12
6.1	Práce pedagogického sboru a vedení školy.....	12
6.2	Spolupráce s rodiči.....	12
7	PROGRAM PREVENTIVNÍCH AKTIVIT PRO ŽÁKY ŠKOLY	13
7.1	Způsob seznámení žáků s činností ŠMP, možnostmi pomoci a PP	13
7.2	Nespecifická prevence pro žáky ve výuce, v souladu s ŠVP „Spolu to zvládneme“	13
7.3	Specifická prevence pro žáky ve výuce	15
7.4	Nabídka volnočasových aktivit pro letošní školní rok	15
7.5	Ostatní akce v oblasti prevence RCH	16
8	SPOLUPRÁCE S OKOLÍM ŠKOLY, KONTAKTY	17
9	EVIDENCE A EFEKTIVITA	17
10	SEZNÁMENÍ PRACOVNÍKŮ ŠKOLY S PP	17

2 ÚVOD

Rizikové chování dětí je celospolečenským problémem. Zneužívání návykových látek, šikana, kyberšikana a jiné projevy rizikového chování se dotýkají populace mládeže a dětí školního věku.

Děti, které navštěvují základní školu, jsou velmi ohroženou skupinou. Je tedy důležité zahájit primární prevenci právě v době základní školní docházky a poskytnout žákům potřebné informace formou, která je přiměřená jejich věku. Z tohoto důvodu i naše škola připravuje a realizuje komplexní program primární prevence rizikového chování, do kterého je zahrnuto co nejvíce spolupracujících subjektů.

Preventivní program školy vychází z Metodických pokynů MŠMT k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže.

Cílem našeho preventivního programu je formovat osobnost žáka tak, aby byl schopen se orientovat v okolním světě, chápal možnosti a příležitosti, posuzoval a eliminovat případná rizika a rozvíjel sociální a komunikační dovednosti.

Účelem preventivního programu naší školy je, mimo jiné, seznámit žáky s různými možnostmi, jak využít volný čas a dát jim dostatek podnětů pro mimoškolní zájmovou činnost.

Jedná se o komplexní program k realizaci preventivních aktivit, který je na konci každého pololetí školního roku vyhodnocován.

3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY A JEJÍ VNITŘNÍ A VNĚJŠÍ ZDROJE

3.1 Charakteristika školy

Základní škola Kostomlaty pod Milešovkou se nachází v Ústeckém kraji. Jedná se o klasickou „venkovskou“ školu se všemi klady i zápory tohoto nejen geografického pojmenování. Za výhodu považujeme blízké sousedství s SPC Teplice, PPP Teplice a SVP Most. Další výhodou jsou úzké kontakty s Policií ČR Teplice a Ústí nad Labem, Městskou policií Bilina, HZS Teplice, SDH Kostomlaty pod Milešovkou, dětskými lékaři a samotnou obcí, resp. vedením obce Kostomlaty pod Milešovkou.

Škola se nachází v obci, jejíž katastrální území spadá do CHKO České středohoří. Okolí školy tak nabízí výhodné podmínky pro přírodovědné exkurze a vycházky. Díky blízkosti Severočeských dolů, a.s., Elektrárny Ledvice a několika velkých chemických a strojírenských podniků má škola také vhodné podmínky pro rozvoj technicky zaměřeného vzdělávání či uspořádání exkurzí.

Od 1.9.2018 je součástí školy též MŠ, jejíž budova se nachází v těsném sousedství budovy I. stupně ZŠ. Jednotlivé učebny základní školy jsou dislokovány ve dvou budovách, které jsou od sebe vzdáleny cca 1 km. Učebny I. stupně ZŠ se nacházejí v budově ve Školní ulici a učebny II. stupně ZŠ v ulici Světecká. V areálu II. stupně byla nově postavena přírodovědná učebna. ZŠ je vybavena novým zařízením a disponuje kvalitní výpočetní technikou, která je neustále obnovována. Postupně se doplňuje vybavení k výuce jednotlivých předmětů. V minulém školním roce byla v budově druhého stupně vytvořena i jazyková učebna.

V tomto školním roce navštěvuje školu 146 žáků. Nevýhodou ZŠ jsou především nedostatečné prostory, které by bylo možné využít k provozování volnočasových aktivit. Nyní může být k těmto účelům využita právě nová přírodovědná učebna. Škola částečně využívá též prostory obce.

Základní škola má k dispozici prostorné hřiště s umělohmotným povrchem. Kromě tohoto hřiště využívá další zařízení obce – tělocvičnu, venkovní posilovnu, travnaté fotbalové hřiště a hřiště k jízdě na kolečkových bruslích či skateboardu.

SWOT analýza

<p><u>Silné stránky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - dlouholetá tradice individuální péče - dobrá kvalita programu primární prevence - škola rodinného typu - velmi dobrá spolupráce se zřizovatelem - podpora sousedních obcí 	<p><u>Slabé stránky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - spolupráce zaměstnanců (vyučujících) - nezkušenost ŠMP - nedostatečná úvazková dotace na práci metodika prevence
<p><u>Příležitosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - větší spolupráce s rodiči - rozšíření nabídky volnočasových aktivit - blízkost přírody - prezentace školy 	<p><u>Ohrožení</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj technologií – především možnosti internetu, nástup umělé inteligence - nedostatečná legislativa při řešení rizikového chování, neuznávání autorit - negativní vzory v podobě bývalých žáků ZŠ (drogy, alkohol, výtržnictví, vandalismus)

3.2 Informace od pedagogů

ZŠ Kostomlaty pod Milešovkou je malou školou rodinného typu. Vzhledem k malému počtu žáků v jednotlivých třídách je nejdůležitější každodenní práce třídního učitele s dětmi ve třídě.

Z informací, které byly od pedagogů získávány v průběhu pracovních porad a dále z neformálních diskusí vyplývá, že pedagogové hodnotí oblast rizikového chování v ZŠ jako stabilizovanou. Stejně jako na dalších školách se i v ZŠ Kostomlaty vyskytují problémy se školní docházkou a problémy ve vztazích mezi žáky. Tyto problémy jsou však ihned řešeny příslušným třídním učitelem. V případě výskytu závažnějšího problému řeší situaci členové preventivního týmu ve spolupráci s vedením školy. Určité nepříjemnosti při operativním řešení problémů způsobuje vzdálenost obou budov ZŠ.

3.3 Informace od rodičů

Základní informace od rodičů získává škola například prostřednictvím emailů, na rodičovských schůzkách či při neformálních setkáních s rodiči (například při vánočních dílnách a jarmarku, společných výletech apod.). Tyto informace dále zprostředkovávají členové ŠKOLSKÉ RADY.

3.4 Informace od žáků

Z diskusí na vyučovacích hodinách, z informací z jednotlivých třídnických hodin a dále z příspěvků ve schránce důvěry vyplývá, že žáci, stejně jako jejich rodiče, spatřují největší problémy ve vzájemných vztazích. Tyto problémy nejsou sice nijak vyostřeny, ale existují.

3.5 Vnitřní informační zdroje

Legislativně zakotvená dokumentace (Zákon 591/2004 Sb. tzv. školský zákon)

- Školní vzdělávací program
- Výroční zpráva
- Třídní knihy
- Záznamy z pedagogických rad

Další dokumentace ŠMP

Vychází z Vyhlášky 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních

- Preventivní program
- Deník metodika
- Zápisy řešení aktuálních problémů z oblasti prevence
- Zápisy z pohovorů se zákonnými zástupci a žáky
- Prevence a strategie řešení školní neúspěšnosti žáků
- Krizové plány- vzorové schematické krizové plány pro školy k jednotlivým typům rizikového chování (šikana, kyberšikana, vandalismus, záškoláctví, nález návykové látky ve škole, krádeže, sebepoškozování, sebevražda/úmrť žáka atd.)
- Příručky pro školy: „*Když se stane neštěstí*“, „*Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě ve škole – doporučené postupy pro pracovníky škol*“ a jiné...
- Evidence preventivních akcí

Ke zjištění aktuálního stavu sociálně negativních jevů ve škole jsou dále využívány dotazníky, práce třídních učitelů, připomínky dětí, školní parlament, schránka důvěry, třídnické hodiny, hodiny předmětů výchovného charakteru (VkZ, VkO...). Zjišťování je průběžné, v případě potřeby komunikujeme s PPP nebo jinými odbornými pracovníky.

K informačním zdrojům dále patří internetové stránky ZŠ a nástěnka ŠMP, která je umístěna v I. patře budovy II. stupně ZŠ.

Ve škole jsou k dispozici následující materiály k prevenci rizikového chování:

a) Příručky: „*Kouření a alkohol*“

b) Hry: „*Cesta z města*“, „*Ekonomia*“, „*Cash flow*“ a další

c) DVD: „*Když musíš, tak musíš*“, „*Štěstí přeje připraveným*“, „*Láska ano-děti ještě ne*“, „*Řekni drogám NE*“, „*Abstinent*“, „*Katka*“ a jiné

d) Knihy a časopisy: „*Drogová závislost*“, „*Prevence rizikového chování ve školství*“, „*Výkladový slovník základních pojmů školské prevence rizikového chování*“, „*Programy intervence školské prevence rizikového chování*“, „*Kvalita a efektivita v prevenci rizikového chování dětí a dospívajících*“, „*Třídní učitel*“

e) webové stránky: www.prevence-praha.cz, www.adiktologie.cz, www.odrogach.cz, www.drogy-info.cz, www.ucimolgbt.cz, www.e-bezpeci.cz, www.rodicovskalinka.cz, www.zachranny-kruh.cz, www.linkabezpeci.cz, www.mluvtesdetmiosexu.cz, www.edu.cz, www.poradna-vigvam.cz, www.sebevrazdy.cz

3.6 Personální zajištění-ŠMP, preventivní tým

Školní metodik prevence působí na škole především v oblasti informační, koordinační, metodické a poradenské. Preventivní tým tvoří ŠMP, ředitel školy a zástupkyně, výchovná poradkyně a vedoucí učitelka MŠ. Naše kompetence vychází z vyhlášky č. 72/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů o školních poradenských pracovištích. S ohledem na velikost ZŠ a počet pedagogických pracovníků jsou neformálními členy týmu také jednotliví třídní učitelé.

Kompetence a oblasti působení jsou rozděleny následovně:

a) *Ředitel školy*

Vytváří podmínky pro předcházení vzniku rizikového chování zejména:

- zabezpečením poskytování poradenských služeb ve škole se zaměřením na primární prevenci rizikového chování,
- koordinací tvorby, kontrolou realizace a pravidelným vyhodnocováním preventivního programu a začleněním Školního preventivního programu do osnov a učebních plánů školního vzdělávacího programu školy,
- řešením aktuálních problémů souvisejících s výskytem rizikového chování ve škole,
- jmenováním školním metodikem prevence pedagogického pracovníka, který má pro výkon této činnosti odborné předpoklady, případně mu umožní studium k výkonu specializovaných činností v oblasti prevence rizikového chování,
- pro systematické další vzdělávání školního metodika v oblasti specifické primární prevence a pro činnost školního metodika s žáky a zákonnými zástupci ve škole,
- podporou týmové spolupráce školního metodika, výchovného poradce, třídních učitelů a dalších pedagogických pracovníků školy při přípravě, realizaci a vyhodnocování preventivního programu,
- spoluprací s metodikem prevence v PPP a s krajským školským koordinátorem prevence,
- podporou aktivit příslušného obecního úřadu zaměřených na využívání volného času žáků se zřetelem k jejich zájmům a jejich možnostem a spolupráci se zájmovými sdruženími a dalšími subjekty.

b) *Školní metodik prevence*

Metodické a koordinační činnosti:

- Koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu školy.

- Koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislosti, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškození a dalších sociálně patologických jevů.
- Metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování (vyhledávání problémových projevů chování, preventivní práce s třídními kolektivy apod.), účast na pravidelných setkáváních ŠPP.
- Koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování.
- Koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků/cizinců; prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasismu, xenofobie a dalších jevů, které souvisí s otázkou přijímání kulturní a etnické odlišnosti.
- Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s odbornými pracovišti (poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími zařízeními a institucemi), které působí v oblasti prevence rizikového chování.
- Kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu rizikového chování.
- Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence rizikového chování v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů.
- Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.

Informační činnosti

- Zajišťování a předávání odborných informací o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy.
- Prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností.
- Vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování (orgány státní správy a samosprávy, střediska výchovné péče, poradny, zdravotnická zařízení, Policie ČR, orgány sociální péče, nestátní organizace působící v oblasti prevence, centra krizové intervence a další zařízení, instituce i jednotliví odborníci).

Poradenské činnosti

- Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy rizikového chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště (ve spolupráci s třídními učiteli).
- Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj rizikového chování ve škole.
- Příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.

c) Výchovný poradce

- Koordinuje spolu s metodikem prevence aktivity školy v oblasti prevence.
- Spolupracuje při vyhledávání žáků se specifickými poruchami učení.
- Monitoruje žáky, kteří jsou ohroženi ve svém vývoji.
- Zprostředkovává diagnostiku a pomoc při vytváření IVP a PLPP.
- Spolupracuje při řešení výchovných a vzdělávacích problémů.
- Aktivně nabízí žákům možnost poradit se o svých problémech.
- Navrhuje opatření různých problémů se žáky.
- Vede individuální konzultace s žáky a rodiči a informuje o možnostech následné odborné péče.
- Jedná se sociálním odborem, SPC, PPP.

d) Třídní učitel (ve vztahu k primární prevenci):

- Spolupracuje se školním metodikem prevence a dalšími odborníky na zachycování varovných signálů, podílí se na realizaci preventivního programu a na pedagogické diagnostice vztahů ve třídě.
- Motivuje k vytvoření vnitřních pravidel třídy, která jsou v souladu se školním řádem a dbá na jejich důsledné dodržování (vytváření otevřené bezpečné atmosféry a pozitivního sociálního klimatu ve třídě); podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky třídy.
- Zprostředkovává komunikaci s ostatními členy pedagogického sboru a je garantem spolupráce školy se zákonnými zástupci žáků třídy.

- Získává a udržuje si přehled o osobnostních zvláštностech žáků třídy a o jejich rodinném zázemí.

3.7 Vnější zdroje

Škola v případě potřeby spolupracuje s těmito institucemi:

- Pedagogicko-psychologická poradna Ústeckého kraje a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků-pracoviště Teplice
- PČR Teplice, Městská policie Bílina
- SPZ Teplice
- Zdravotní ústav Ústí nad Labem
- Centrum primární prevence
- Magistrát města Teplice (odbor sociálních věcí)
- Úřad práce Teplice
- HZS Ústeckého kraje
- Dům dětí a mládeže Teplice, Bílina
- Obec Kostomlaty
- Sportovní organizace
- Mgr. Dita Henzlová – krajský metodik prevence
- S rodiči

4 HODNOCENÍ PREVENTIVNÍHO PROGRAMU UPLYNULÉHO ŠKOLNÍCH ROKU 2023/2024

Tématům prevence sociálně-patologických jevů byl v uplynulém školním roce věnován dostatečný prostor. Učitelé zařazovali témata prevence podle ŠVP v rámci předmětů Vko, VkZ, Ch, Př, Prvouka, Vlastivěda, a v dalších předmětech.

Naše škola již několik let spolupracuje se Zdravotním ústavem v Ústí nad Labem, jejichž lektoři pro žáky připravují velmi zajímavé interaktivní besedy zaměřené na různé rizikové chování.

Na prvním stupni byly letos realizovány následující programy:

„Putování za zdravím“ (1. a 2. ročník), „Užívání návykových látek“ (3. ročník), „Hravě zdravě v duši“ (4. a 5. ročník), „Putování za zdravým jídlem“ (1. až 3.ročník), „Duševní zdraví, prevence nemocí“ (4. a 5. ročník).

Na druhém stupni pak tyto programy:

Program „Do pohody“ (6. a 7. třída) – program byl zaměřen na prevenci v adiktologii (léky, hráčství), na zvýšení zdravotní gramotnosti a motivaci ke zdravému životnímu stylu. Žáci byli seznámeni s různými technikami zvládání emocí. Dále jim byly představeny různé relaxační techniky a žáci se mohli seznámit s možnostmi posilování sebedůvěry a sebevědomí.

Pro 8. a 9. ročník byl připraven program „*Začni si věřit*“, který byl též zaměřen na sebepoznávání, sebedůvěru a sebevědomí. I starší žáci se mohli seznámit s možnostmi, jak posilovat své hodnoty a sebevědomí. Byly jim také představeny různé možnosti relaxačních technik.

V listopadu byl v 6. a 7. ročníku uskutečněn preventivní program zaměřen na sociální síť jako možnost komunikace, ale i zdroj nebezpečí. Besedu vedl pan ředitel Martínek.

V současné době napříč společnostmi rezonují témata sebepoškozování a sebevražedného chování dospívajících dětí. I tomuto vážnému tématu jsme věnovali v různých předmětech dostatečný prostor. Žáci 8. a 9. ročníku viděli v listopadu dokument „*Těžko v duši*“ zaměřen právě na sebepoškozování a sebevražedné chování, na který byla navázána následná diskuse.

Žáci 8. ročníku viděli v prosinci dokumentární film „*Co je ti? Nic*“, který byl zaměřen na poruchy příjmu potravy, poruchy sexuální identity a sebevražedné chování s návaznou diskusí.

V prosinci proběhl v 8. ročníku program „*Seznam se bezpečně*“, který byl zaměřen na sexuální zneužívání a v 9. ročníku zase film „*Abstinent*“, který se věnuje problematice závislosti na alkoholu u mladistvých.

V květnu se uskutečnil v 8. ročníku projektový den s názvem „*Podnikavost a finanční gramotnost*“.

Na začátku školního roku byla žákům nabídnuta rozšířená nabídka volnočasových aktivit. Žáci mohli navštěvovat, mimo jiné, přírodovědný kroužek, keramiku, kroužek matematiky nebo angličtiny. Na prvním stupni mohli žáci navštěvovat například sportovní kroužek, keramiku, Ozoboty, mažoretky či angličtinu. Žáci kroužky navštěvují především v zimním období. S nástupem jara zájem opadá.

Metodička prevence se pravidelně účastnila tradičních schůzek metodiků prevence v PPP v Teplicích. Užitečné materiály či odkazy na zajímavé webové stránky a webináře posílá ŘŠ či metodička prevence prostřednictvím mailů všem kolegům. Dále jsou ve sborovně k dispozici, v případě potřeby, speciální dokumenty (krizové plány, strategie školní neúspěšnosti, seznam krizových linek, různé příručky a další užitečné materiály).

Vedle aktivit pořádaných různými institucemi, se naše škola opět snažila pro žáky pořádat zajímavé projekty a akce, během kterých mohou žáci stmelovat třídní kolektivy, nacházet nové kamarády i z jiných ročníků, zažívat úspěch v oblasti sportu či poznávat výhody týmové spolupráce. Mezi takové projekty a akce v uplynulém pololetí můžeme zařadit například:

- Dopraváček,
- Tvořivé dílničky,
- Mikulášská nadílka,
- Vánoční jarmark,
- Vánoční besídky,
- Návštěva knihovny a besedy s knihovníky,
- Sportovní dny a turnaje,
- Projekt „*Poskládej si mámu a tátu*“,
- Besedy se včelařem, myslivci a chovatelem ovcí,
- Halloween,
- Výlety (Plzeň-Techmanie, Kutná Hora atd...)
- Tradiční Masopust,
- Švp v Lubenci,
- Zájezd do Osvětimi,
- celorepubliková akce „*Uklid'me Česko*“ (6.-7. ročník),

- školní Akademie,
- rozloučení s žáky 9. ročníku,
- a mnoho dalších...

Zvýšená preventivní činnost byla soustředěna na žáky 8. ročníku. Nachází se zde vyšší počet žáků ze sociálně slabších rodin. Ve třídě se objevovaly problémy s kouřením, nevhodným chováním k učitelům a ostatním spolužákům, skrytým záškoláctvím, vysokou absencí atd. Zákonní zástupci byly průběžně podle potřeby zváni do školy na konzultace.

5 CÍLE VYPLÝVAJÍCÍ Z HODNOCENÍ MINULÉHO ŠR

Z dlouhodobého pozorování našich žáků si uvědomujeme, že nárůst rizikového chování včetně zneužívání návykových látek v populaci dětí a mládeže školního věku se stává celospolečenským problémem. Děti patří k nejohroženější skupině. Ve společnosti je patrná vysoká tolerance k pití alkoholu a kouření. Děti se častěji potýkají se závislostmi na mobilních telefonech, hracích zařízeních a sociálních sítích. Kyberšikana se mnohdy objevuje už na prvním stupni. V obci se také setkáváme s vandalismem.

Z těchto důvodů budeme i v nadcházejícím školním roce klást důraz na prevenci. Budeme se snažit poskytnout žákům co nejvíce informací o dané problematice. Informace budou podávány přiměřenou formou vzhledem k jejich věku a schopnostem.

I nadále bude ve škole fungovat schránka důvěry. Budou pořádány třídnické hodiny, které mohou třídní učitelé využít k monitoringu vztahů mezi žáky. Tyto hodiny mohou být zaměřeny na různé stmelovací aktivity kolektivů a utužování dobrých vztahů ve třídách.

Žáci se již naučili vyhledávat výchovného poradce či školního metodika prevence a řešit s nimi své školní, rodinné i osobní problémy. Podporujeme žáky, aby se nebáli mluvit o svých problémech.

V průběhu tohoto školního roku se opět zaměříme na celospolečenské problémy-sebepoškozování, sebevražedné chování, užívání návykových látek (HHC, žvýkácký tabák, kratom...)

I nadále budeme úzce spolupracovat s rodiči. Budou jim v případě potřeby poskytovány kontakty na blízká poradenská pracoviště či odborníky z praxe. Dále se budeme snažit podporovat u rodičů zájem o dění ve škole.

Témata prevence rizikového chování budou i nadále zařazována do hodin v souladu s ŠVP „*Spolu to zvládneme*“. Dále bude škola reagovat a po vzájemné konzultaci zařazovat do výuky besedy a programy průběžně nabízené odbornými institucemi. Budeme nadále spolupracovat se Zdravotním ústavem a dalšími společnostmi, s jejichž programy máme dobrou zkušenost. V neposlední řadě budeme prohlubovat a podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Na co se letos zaměříme:

- pozdní omlouvání absence, častější konzultace s rodiči, s cílem vyvíjet větší tlak na rodiče,
- vést rodiče k respektování školního řádu, tj. omezit uvolňování žáků z důvodu rekreace, tuto problematiku projednat na třídních schůzkách,
- monitorování kyberšikany a prevence s tím spojené,
- monitorování náznaků zneužívání návykových látek (především druhý stupeň),
- monitorování sebepoškozování,
- monitorování vandalismus v obci a ničení školního majetku,
- budeme pokračovat v zefektivňování třídnických hodin, sdílet příklady dobré praxe a ověřené aktivity,
- nadále budeme reagovat na pravidelnou nabídku preventivních programů od různých institucí a ty dle potřeby zařazovat do výuky,
- rozšíříme nabídku volnočasových aktivit,

- organizovat výlety, exkurze, školy v přírodě, sportovní a projektové dny, vánoční jarmark, tvořivé dílny a další akce,
- řešit aktuální problémové situace v oblasti RCH

6 PREVENTIVNÍ PROGRAM

6.1 Práce pedagogického sboru a vedení školy

Vzdělávací systém pedagogů

- Ředitel školy je seznámen s PP, participuje na něm a schvaluje jej.
- Metodik prevence a výchovný poradce se účastní školení a seminářů k dané problematice.
- ŠMP doporučuje ostatním pedagogům školení a semináře s tematikou primární prevence.
- Metodik prevence seznámí kolegy s filozofií programu na pedagogické radě, má informační vstupy na pedagogických a provozních poradách.
- ŠMP bude nadále aktualizovat zvláštní desky s důležitými materiály a dokumenty, které budou přístupné ve sborově všem pedagogům (obsahují mj. krizové plány, Strategii školní neúspěšnosti atd.)

Informační zdroje pro učitele

- seznam publikací s tematikou primární prevence či rizikového chování dětí v učitelské knihovně
- seznam knih pro děti s tematikou rizikového chování v dětské knihovně
- seznam videotéky filmů s tematikou vztahující se k primární prevenci
- informační nástěnky
- brožury pomáhajících organizací, informační materiály
- pomoc ŠMP, VP s výběrem témat pro třídnické hodiny

Konzultační hodiny metodika prevence pro děti i rodiče: každý čtvrtek od 14-15 hod. (po telefonické domluvě).

6.2 Spolupráce s rodiči

Informace pro rodiče

- seznámení rodičů s PP v rámci třídních schůzek a na webových stránkách školy
- nabídka propagačních materiálů o návykových látkách, poruchách příjmu potravy, domácím násilí...
- vzájemná informovanost škola-rodiče v případě projevů rizikového chování
- informovanost občanů prostřednictvím Kostomlatského zpravodaje o akcích školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů a zdravého životního stylu

Akce pro rodiče

V rámci dnů otevřených dveří, konzultačních dnů anebo po předchozí telefonické domluvě – konzultace se školním metodikem prevence (o drogách-základní informace, jak poznám, že moje dítě alkohol nebo drogy bere, doporučení rodičům, jejichž dítě má problémy s návykovými látkami, o šikaně.... pod.)

7 PROGRAM PREVENTIVNÍCH AKTIVIT PRO ŽÁKY ŠKOLY

7.1 Způsob seznámení žáků s činností ŠMP, možnostmi pomoci a PP

Na začátku školního roku ŠMP osobně všechny žáky seznámí s PP, seznámí je se způsoby možné vzájemné komunikace (konzultační hodiny, možnost osobního kontaktu také mimo tyto oficiální konzultační hodiny, existence schránky důvěry, emailová adresa ŠMP atd.). Sdělí jim také, v jakých záležitostech se na něj (případně na TÚ) mohou obracet.

7.2 Nespecifická prevence pro žáky ve výuce, v souladu s ŠVP „Spolu to zvládneme“

Na prvním stupni se zaměřujeme více na oblast zdravého životního stylu, na správné stravovací návyky, prevenci kouření a pití alkoholu, šikany, na zdravý pohyb a smysluplně trávený volný čas.

Na druhém stupni se snažíme poskytnout žákům informace o návykových látkách, zdravém sexuálním chování, o pohlavně přenosných chorobách, problémech s příjmem potravy, šikaně, kyberšikaně a dalších tématech.

Jednotlivá témata zařazujeme do výuky v souladu s Švp. K předání informací využíváme mimo dostupné literatury také promítání dokumentárních filmů, různé informační letáčky, ověřené webové stránky, hry zaměřené na sebepoznání a prevenci.

Preventivní aktivity realizované školou

Ročník	Předmět	Téma	Vyučující
1.	Prvouka	Chování o přestávce Péče o zdraví Osobní bezpečí, ochrana proti zneužívání Dopravní výchova	Mgr. Picková
2.	Prvouka	Péče o zdraví, první pomoc, drobná poranění Osobní bezpečí, chování v rizikovém prostředí Mezilidské vztahy, zásady slušného chování Dopravní výchova	Mgr. Hlaváčová
3.	Prvouka	Péče o zdraví Osobní bezpečí, bezpečné chování Důležitá telefonní čísla Dopravní výchova	Mgr. Seifertová
4.	Vlastivěda a přírodověda	Základní lidská práva a práva dítěte Právní ochrana občanů a majetku Dopravní výchova Krizové situace	Mgr. Řachová
5.	Vlastivěda a přírodověda	Co podporuje/škodí našemu zdraví Návykové látky Sexuální výchova Člověk a jeho okolí	Mgr. Kudláčková

		Dopravní výchova	
6.	Výchova k občanství Výchova ke zdraví	Zásady lidského soužití-pravidla chování Práva a povinnosti žáků Význam a činnost žákovské samosprávy Společná pravidla a normy Co víme o zdraví? Zdravý způsob života Poznávání lidí kolem sebe Já a moji blízcí-já jako zdroj informací o sobě, sebepoznání, sebepojetí, spolupráce a kooperace Mezilidské vztahy-konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti Jak pečovat o zdraví – zásady první nemoci Můj pracovní den – bezpečné trávení volného času, hygiena tělesná i duševní Riskovat se nevyplácí – rizika ohrožující zdraví, kouření, pití alkoholu, HIV/AIDS, návykové látky a zákon Nenechat si ublížit – projevy násilí – šikanování, agresivita, týrání a sexuální zneužívání, přivolání pomoci, linka důvěry, krizová centra	Mgr. Babčanová Mgr. Dudová
7.	Výchova k občanství Výchova ke zdraví	Základní lidská práva Práva dítěte, jejich ochrana Úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech Poškození lidských práv šikana, diskriminace Cesta ke zdraví Zdraví a životní prostředí – třídění odpadu Nemoci přenosné pohlavním stykem Pohled do zrcadla a mezilidské vztahy-jaký jsem – hledáme sami sebe, sebepoznávání, sebepojetí, rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace Rizika závislosti Bezpečně doma, ve škole i ve volném čase – zásady první pomoci	Mgr. Dudová Mgr. Babčanová
8.	Výchova ke zdraví, výchova k občanství, chemie, přírodopis	Zaostřeno na zdraví – zdraví, zdravý způsob života Výživa jako součást životního stylu –poruchy příjmu potravy (bulimie a anorexie) Reprodukční zdraví a sexuální dospívání - rizika ohrožující reprodukční zdraví , předčasná sexuální zkušenost a její rizika, choroby přenosné pohlavním stykem, vč. HIV/AIDS (přenos, diagnostika, léčba), gynekologické záněty, rizikové chování a ochrana před nákazou, promiskuita, pornografie, komerční sexuální zneužívání, sexuální orientace (heterosexualita, homosexualita, bisexualita), poruchy pohlavní identity, sexuální deviace, sexualita a zákon, základní principy odpovědného sexuálního chování, pracoviště odborné pomoci	Mgr. Dudová Ing. Pagová Mgr. Babčanová

		Jak si lépe porozumět Volby pro zdravý život - smysluplná náplň volného času, návykové látky (nikotin, alkohol, drogy, jiné škodliviny) , zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek, patologické hráčství, práce s počítačem, vznik a vývoj závislosti, návykové látky a bezpečnost v dopravě, odmítání návykových látek, návykové látky a zákon, negativní vliv případných subkultur (EMO, RPG...)skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, zanedbávané, týrané a zneužívané dítě z pohledu práva dítěte, bezpečné chování při různých činnostech s vrstevníky, bezpečné chování v rizikovém prostředí, manipulativní reklama, působení sekt, pozitivní životní cíle a hodnoty, komunikace se službami odborné pomoci	
9.	Chemie	Témata – Návykové látky, drogová závislost	Mgr. Babčanová

7.3 Specifická prevence pro žáky ve výuce

Během každého školního roku ředitel školy s VP a ŠMP zajišťují pro žáky speciální programy vedené odborníky a zaměřené především na výchovu k odpovědnosti za zdraví své i druhých lidí, na projekty prevence drogových závislostí, konzumace alkoholu, kouření, vandalismu, poruch příjmu potravy, rasismu, násilí, komerčního sexuálního zneužívání, na potlačení rasismu a xenofobie, apod. Výběr těchto speciálních programů závisí na konkrétní situaci v jednotlivých třídách a je po její analýze průběžně upravován a doplňován.

Pro letošní školní rok ŠMP ve spolupráci s ředitelem školy a ostatními pedagogy vybrali programy od společnosti MPedu. Obě přednášky jsou určeny pro žáky 8. a 9. ročníku. Pro dívky byl vybrán program „Žena jako symbol života“ a pro chlapce „Cesta k mužnosti“.

Dále využijeme aktuální nabídky Zdravotního ústavu Ústí nad Labem a vybereme programy pro žáky 6. a 7. ročníku a pro žáky prvního stupně podle jejich aktualizované nabídky.

Žáky z 8. a 9. ročníku čeká druhé pokračování projektu „*Revolution train*“. Tento projekt je zaměřen na problematiku zneužívání návykových látek a uskuteční se 27.9. 2024 v Teplicích.

Nadále budeme monitorovat vztahy v jednotlivých třídách. V případě potřeby zařadíme do výuky cílené programy.

7.4 Nabídka volnočasových aktivit pro letošní školní rok

Škola nabízí žákům obou stupňů každoročně množství zájmových kroužků, kde mají příležitost smysluplně využívat svůj volný čas a posílit komunikaci mezi vrstevníky.

Letos škola nabízí tyto kroužky:

- keramický kroužek pro žáky 2. stupně (vedoucí Mgr. Dudová)
- keramický kroužek pro žáky 2.-5. ročníku (vedoucí Mgr. Picková)

- mažoretky pro 1.-5. ročník (vedoucí p. Kalivodová, p. Jonášová)
- sportovní hry pro 1.-3. ročník (vedoucí Mgr. Seifertová)
- AJ pro 2. ročník (vedoucí Mgr. Řachová)
- AJ pro 1. ročník (vedoucí Mgr. Picková)
- Ozoboti- informatika pro 4.-5. ročník (Mgr. Potyszová)
- výtvarný kroužek (vedoucí Bc. Paštiková)
- rybářský kroužek (vedoucí Ing. Bílý)
- vodácký kroužek (vedoucí p. Rubeš)
- hasičský kroužek
- matematický kroužek pro žáky 2. stupně (Mgr. Krejsková, Mgr. Potyszová)

7.5 Ostatní akce v oblasti prevence RCH

(Přesné termíny konání těchto akcí jsou průběžně uveřejňovány na nástěnkách a dále internetových stránkách školy.)

- Pro všechny žáky je otevřená počítačová učebna s internetem pro přípravu na vyučování – vždy po domluvě s učitelem,
- spolupráce s MLK v Kostomlatech,
- účast ve výtvarných, hudebních soutěžích, sportovní turnaje,
- ekologická výchova – zapojení do vyhlášených ekologických soutěží (viz. enviromentální výchova), sběr papíru, plastových lahví, baterií,
- zvyšování příznivého klimatu ve třídních kolektivech formou organizování výletů, exkurzí, ozdravných pobytů, tematických třídnických hodin,
- spolupráce s místními fotbalisty, volejbalisty, vodáky a hasiči při zapojování žáků do mimoškolních aktivit.

8 SPOLUPRÁCE S OKOLÍM ŠKOLY, KONTAKTY

Organizace	Jméno pracovníka	Kontakt (adresa, telefon, e-mail)	Způsob zapojení pracovníka do spolupráce
Obec Kostomlaty pod Milešovkou	O. Seifert-starosta	417 871 025	Besedy, spolupráce při organizování výstav a volnočasových aktivit
Obec Světec	Mgr. Barbora Bažantová – starostka obce	417825200	Besedy, spolupráce při organizování výstav a volnočasových aktivit
Obec Bžany	J. Adamec– starosta obce	417872277	Besedy, spolupráce při organizování výstav a volnočasových aktivit
Krajská zdravotní a.s.	MUDr. Petra Hájková	477 114 105	Zdr. výchova - kurz první pomoci
PČR	Kpt. Bc. Zdeněk Bárta	974 421 111	Besedy – šikana, dopravní výchova, kriminalita
ZO ČRS	Ing. Bílý		Volnočasové aktivity

9 EVIDENCE A EFEKTIVITA

Aktivity školy v rámci prevence RCH jsou monitorovány ŠMP a současně i vedením školy. Jednotlivé realizované akce pro žáky jsou zapisovány do elektronické třídní knihy, vzdělávací akce organizované pro pedagogy eviduje vedení školy.

ŠMP zpracovává pololetně zprávu o činnosti, kterou předkládá vedení školy a ostatním pedagogickým pracovníkům na pedagogické radě. Jako podklad pro vytvoření těchto zpráv slouží jednak neformální rozhovory s pedagogy a dále diskuse na pedagogických radách a na metodických sdruženích.

10 SEZNÁMENÍ PRACOVNÍKŮ ŠKOLY S PP

	Datum	Podpis ředitele/ředitelky školy
Seznámení ředitele/ředitelky školy s PPŠ	20.9.2024	
Seznámení pedagogického sboru školy s PPŠ	24.9.2024	Viz. zápis z porady

Preventivní program 2024/2025
MATEŘSKÁ ŠKOLA
Kostomlaty pod Mil.,
Školní 133, příspěvková organizace

Identifikační údaje o MŠ

IČO: 72745380

Název školy: ZŠ a MŠ Kostomlaty pod Mil., příspěvková organizace

Adresa školy: Světecká 285, Kostomlaty pod Mil., 417 54

Pracoviště: Školní 133

Sloučeným právním subjektem ZŠ a MŠ došlo v roce 2018

Ředitel: ing.Petr Martínek

Tel. Kontakty: 417 87 10 44 (MŠ), 417 87 10 37(2.stupeň ZŠ)

Zřizovatel: Obec Kostomlaty pod Milešovkou, Lhenická 310

ms.kostomlaty@email.cz

zs.kostomlaty@cmail.cz

Charakteristika školy

Mateřská škola podle získaných informací funguje od roku 1945. Následně byla několikrát rekonstruována. V roce 2018 došlo ke sloučení MŠ a ZŠ v jeden právní subjekt. MŠ se nachází v klidné části obce v těsné blízkosti krásné přírody Českého středohoří. Z oken vidíme kostel a zámek sloužící jako výchovný ústav a dětský domov pro dívky. V září roku 2021 byla dokončena výstavba druhé třídy, současná kapacita MŠ je 35 dětí. V jedné třídě jsou děti věkově smíšené a v druhé třídě děti s povinným předškolním vzděláváním. Budova je jednopatrová, v přízemí se nachází šatna, úklidová místnost, sociální zařízení pro dospělé, dvě třídy, ložnice a sociální zařízení pro děti. V prvním poschodí je školní kuchyně, sklad potravin, jídelna pro děti a kancelář. Součástí MŠ je školní zahrada, která je vybavena dřevěnou mašinou, altánem, pískovištěm, různými skluzavkami a houpačkami, dřevěným domkem na hračky.

Úvod

Sociálně patologické jevy se dotýkají již dětí v mateřské škole. Je tedy důležité zahájit primární prevenci právě v době předškolního docházky a poskytnout dětem potřebné informace formou, která je přiměřená jejich věku.

Cíl preventivního programu

Cílem primární prevence je zvýšení odolnosti dětí vůči sociálně patologickým jevům. Aktivně spolupracovat s rodiči a ostatními institucemi a tím předcházet nežádoucím projevům chování dětí. Formovat osobnost, která si bude vážit svého zdraví a bude umět zvládat sociální dovednosti. Upevnit v dětech pozitivní vlastnosti a návyky, které jim pomohou v krizových situacích najít nejvhodnější řešení. Prohlubovat komunikační dovednosti mezi učitelem, rodiči a dítětem, posilování sebevědomí, sebeúcty a vzájemné úcty, řešení konfliktů a překonávání překážek.

Cíle prevence na škole

Cílem prevence je výchova dětí ke zdravému životnímu stylu, osvojování pozitivního sociálního chování a rozvíjení osobnosti dítěte.

Základní pojem zdraví jako naprostý duševní, tělesný i sociální pohled - chápání nemoci, úrazu a poškození zdraví - uvědomovat si jevy, které jsou pro děti nebezpečné.

Povinná evidence úrazů dětí je prováděna dle vyhlášky č. 64/2005 Sb.

Faktory podporující zdraví - výživa, hygiena, otužování, pohyb - zdravotně zaměřené činnosti např. dechová a relaxační cvičení.

Existence přírodních jevů, které mohou člověku pomáhat, ale i uškodit - léčivé a jedovaté rostliny, klíšťata, vzteklna, tabák, alkohol, ostatní drogy.

Nebezpečí, které může hrozit od cizích lidí - chovat se obezřetně při setkání s neznámými lidmi, v případě potřeby požádat o pomoc nejenom pro sebe, ale i pro jiné dítě.

K zajištění bezpečnosti dětí při pobytu mimo území mateřské školy stanoví ředitel/vedoucí učitelka mateřské školy počet pedagogických pracovníků tak, aby na jednoho pedagogického pracovníka připadlo nejvýše 20 dětí.

V případě nepřítomnosti druhé pedagogické pracovnice, pokud nejsou žádné překážky, stanoví ředitel nebo vedoucí učitelka zástup.

Obsah prevence

Nabízet činnosti, které vedou k vytvoření sociálních kompetencí dítěte, kdy si prostřednictvím prožitkového učení dítě osvojí schopnosti rozhodovat se, volit z více alternativ, vést za svou volbu odpovědnost a poznávat důsledky. Schopnost rozhodovat se je chápána jako předpoklad odpovědného jednání. V předškolním věku mezi kompetence podpory zdraví a zdravého životního stylu patří: sebedůvěra, samostatnost, sebejistota, seberozvíjení, vnímavý vztah k okolnímu světu, rozvoj tvořivosti a estetického citění.

V prostorách mateřské školy platí zákaz kouření, požívání alkoholu, používání nepovolených elektrických spotřebičů, odkládání osobních věcí zaměstnanců na místa, která nejsou k tomu určena (§8 odst. 1 písm. b) zákona č.379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky)

Vyžadujeme pro děti vhodnou a bezpečnou obuv, volné a pohodlné oblečení, které si umí děti samy oblékat. Děti nesmí být oblečením omezeny při pohybu, chladu, chůzi a neměly by se bát ušpinění a promáčení při pobytu v přírodě. Vhodné je mít náhradní oblečení. Vše je doporučeno mít podepsané, kvůli nežádoucí záměně. Dětem není dovoleno přinášet z domova nebezpečné a nevhodné hračky, za ostatní hračky přinesené z domova MŠ nenese odpovědnost.

Klíčové kompetence

Mezi základní osvojené kompetence předškolních dětí a současně i kompetence v oblasti prevence patří:

- poučovat děti o správnosti chování a jednání
- znát, co dítěti pomáhá být zdravé a v bezpečí a co mu škodí, znát důsledky požívání některých látek pro zdraví
- rozumět tomu, že způsob života má vliv na lidské zdraví
- zajímat se o udržování svého těla ve zdraví, chápat, že zdraví se musí chránit
- napomáhat vlastnímu zdraví aktivním pohybem a zdravými životními návyky (zdravá výživa a životospráva)
- mít vytvořenou představu o pojmu závislost a o věcech, které ničí zdraví a zkracují život člověka (cigarety, alkohol, drogy, zneužívání léků)
- vědět, že kontakty s některými lidmi mohou být nebezpečné
- znát pravidla společného soužití ve skupině
- hodnotit své chování i chování druhých
- mít a hájit vlastní názor
- akceptovat kompetentní autoritu
- vnímat lidi s jejich odlišnostmi povahovými, tělesnými, rasovými, kulturními jako přirozený stav
- přistupovat aktivně k problémům, řešit problémy

- vědět, že je více možností řešení konfliktů
- kontrolovat extrémní projevy svých emocí a nálad
- chování přizpůsobovat sociálnímu prostředí, uvědomovat si sociální role
- spoluvytvářet prostředí pohody ve svém okolí

Pokud nejsou osvojeny uvedené ochranné kompetence, jsou tyto děti zasaženy v pozdějším období různými nežádoucími jevy, jako je agresivita, nekázeň, nesnášenlivost, neschopnost řešit problémy, stres a frustrace, dochází i k sebepoškozování dětí. Důsledkem je poté náchylnost ke zneužívání medikamentů, drog, alkoholu, šikana, násilí, vandalismus, xenofobie apod.

Patologické jevy v MŠ

AGRESE

- **Instrumentální agrese** je prostředkem k dosáhnutí nějakého cíle. Například dítě praští vrstevníka, aby se mohlo zmocnit jeho hračky, strčí někoho z houpačky, aby se mohlo houpat samo.
- **Emocionální agrese** je zdrojem potěšení, uspokojení ze sebe sama, je to legrace agresivní veselí a bujarost.
- **Agrese vědomě kontrolovaná** je, když aktér počítá s rizikem, přemýšlí o důsledcích, které pro něj z agrese plynou.
- **Agrese impulzivní** je, když jedinec jedná impulzivně, jde o spontánní vzplanutí, výbuch negativních emocí a následných motorických reakcí. U dítěte předškolního věku je možné tyto projevy pozorovat v kontextu odepření něčeho, po čem dítě touží, v důsledku neuspokojení potřeby.
- **Agrese zastřená**, nepřímá se projevuje např. škádlením, vtipkovaním na úkor druhého, ironie, pomluvy, jízlivost, intrikování.
- **Agrese otevřená**, přímá zahrnuje výhrůžky verbální nebo výhrůžky gestikulací, slovní urážky, nadávky, záchvaty vzteku a zuřivosti spojené s tělesným násilím.
- **Heteroagrese** je agrese zaměřená na jiné osoby. Projevuje se např. násilným omezováním pohybu jiného dítěte v prostoru, fyzickým napadáním, snahou přivlastnit si jeho hračky, jídlo, nápoje, cukrovinky atd.
- **Autoagrese** je agrese zaměřená na sebe sama. Může mít formu sebepoškozování, trestání sebe sama – dítě si např. poraní končetinu, kterou považuje za příčinu nějaké nesprávnosti.
- **Přesunutá agrese** znamená přesun agrese na jinou osobu, věc z toho (čeho), kdo jí způsobil. Například učitelka něco zakáže dítěti, to si nedovolí dospělému oponovat a odmítovat, ale vybije si svou zlost na jiném dítěti.

ŠIKANA (XENOFobie, RASISMUS, ANTISEMINISMUS, INTOLERANCE)

- zesměšňování, nadávání, neustálé kritizování
- vylučování ze společenství, odmítání spolupráce
- ponižování před vrstevníky
- poškozování oděvu a osobních věcí
- ignorování, pohrdání, vydírání, vyhrožování
- omezování svobody
- bití a jakékoli tělesné napadání

VIRTUÁLNÍ DROGY

- TV
- Počítač
- Video

DROGY, ALKOHOL, KOUŘENÍ

PORUCHY PŘIJMU POTRAVY

- odmítání jídla z jakýchkoli důvodů
- obezita

EKOLOGIE

- vztah k životnímu prostředí
- dopady na životní prostředí

SEXUÁLNÍ ZNEUŽÍVÁNÍ, TÝRÁNÍ

KKRIMINALITA, DELIKVENCE

Prevence

- rozvoj sebedůvěry, samostatnosti a sebejistoty
- podpora zkušeností, které poskytují potěšení a touhu účastnit se pohybových aktivit
- rozvíjení schopnosti přizpůsobení se životu v sociální komunitě, vnímavý a otevřený vztah k okolnímu světu
- seberozvíjení
- motivace k aktivnímu poznávání a prožitkům
- rozvoj tvořivosti a estetického cítění
- systematický rozvoj dovedností, které vedou k osvojení zdravého životního stylu, zdravotní prevence
- podporovat seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- vytváření prosociálních vztahů (tolerance, respekt...)
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluutváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí
- rozvoj schopností chovat se prosociálně
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

Metody práce

- prožitkové učení
- aktivní sociální učení

- výklad (informace)
- individuální přístup k dětem
- samostatná práce
- přednášky, besedy
- dramatická výchova, sociální hry, námětové hry, konstruktivní hry, ranní rolí, obhajoba názoru, trénování způsobu odmítání
- párová a skupinová práce ve třídě

Vzdělávání pedagogů

V rámci možností se zúčastní aktivit zaměřených na prevenci sociálně patologických jevů (nabídka programů, školení)

Spolupráce s rodiči

Rodiče jsou prostřednictvím učitelek informováni o realizaci Minimálního preventivního programu na škole. Problémy spojené se sociálně patologickými jevy je třeba řešit ve vzájemné spolupráci.

Garant programu a jeho koordinace

Garantem programu je ředitel/zástupkyně ředitele organizace. O programu jsou informovány všechny učitelky, rodiče i děti. Garant spolupracuje s lékařem, PPP a dalšími odborníky, institucemi a organizacemi.

Závěr

Preventivní program školy je součástí výchovy a vzdělávání dětí po celou dobu docházky do mateřské školy. Účastní se ho všichni pedagogové, děti, rodiče a odborníci. Program musí brát zřetel na věk a osobní charakteristiky jedinců.

Vypracovala: Bc. Iva Paštiková

Seznámili se:
